

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Основи теорії мовної комунікації»

на 2024/2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який викладає навчальну дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Стеценко Володимир Валерійович,
к. е. н., доцент
кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-050-693-54-36
Електронна адреса	vladimirfun@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою за розкладом http://www.im.puet.edu.ua/ вкладка Студентів
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Дисципліна має професійно-орієнтований характер і є складником підготовки майбутніх фахівців-філологів. Вона має забезпечити формування у студентів лінгвістичної, соціолінгвістичної та прагматичної компетенції з орієнтацією на майбутню професійну діяльність для спілкування в сучасному плюрилінгвальному та плюрикультурному середовищі.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС / 150 годин (лекції – 20 год., практичні заняття – 40 год., самостійна робота – 90 год.).
Форми та методи навчання	Лекції, практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Метод інтерактивного навчання; проблемний метод; пояснювально-ілюстративний метод; метод контролю.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання індивідуальних і домашніх завдань; поточна модульна робота; виконання тестових завдань; словниковий диктант; усна відповідь. Підсумковий контроль: залік
Базові знання	Наявність широких знань з практичного курсу осовної іноземної мови і перекладу, історія англійської мови
Мова викладання	Українська, англійська

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none">Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. (ПРН-1).Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх	<ul style="list-style-type: none">Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. (ЗК-3).Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. (ЗК-6).Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК-9).

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів. (ПРН-7).</p> <ul style="list-style-type: none"> Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності. (ПРН-8). Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. (ПРН-10). Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя. (ПРН-14). 	<ul style="list-style-type: none"> Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. (ЗК-10). Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. (СК-1). Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. (СК-6) Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. (СК-8) Здатність до організації ділової комунікації. (СК-12)

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Модуль 1. Теорія мовної комунікація як наука й навчальна дисципліна		
Тема 1.1. Загальні засади теорії мовної комунікації	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Контрольні питання: «Міжкультурна комунікація» як гуманітарна дисципліна Міждисциплінарний характер «Міжкультурної комунікації». Предмет, об'єкт і суб'єкт міжкультурної комунікації як галузі наукового знання.
Тема 1.2. Природа, структура, типологія мовної комунікації	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Контрольні питання: Методологічні засади міжкультурної комунікації як галузі наукового знання. Предмет і завдання міжкультурної комунікації як навчальної дисципліни. Історичні фактори і обставини виникнення міжкультурної комунікації.
Тема 1.3. Організація мовного коду в комунікації	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Контрольні питання: Етапи розвитку міжкультурної комунікації в США. Утвердження міжкультурної комунікації в Європі. Основні напрямки і підходи досліджень в міжкультурній комунікації
Тема 1.4. Регулятиви мовної комунікації	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Контрольні питання: Поняття міжкультурної комунікації. Основні підходи до визначення міжкультурної комунікації. Спілкування і комунікація: спільне і відмінне. Структура міжкультурної комунікації: причини, форми, види, типи і результати

		комунікації.
Тема 1.5. Інтеракція. Закони й правила комунікативної взаємодії	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Контрольні питання: Поняття макро- і мікрокультури в міжкультурній комунікації Сутність міжкультурної комунікації. Детермінанти міжкультурної комунікації.
Модуль 2 Тактико-стратегічний потенціал мовної комунікації		
Тема 2.1. Умови комунікативної успішності	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Контрольні питання: Форми міжкультурної комунікації. Аккультурація в міжкультурній комунікації. Поняття інкультурації міжкультурній комунікації
Тема 2.2. Тактико-стратегічний потенціал мовної комунікації	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Контрольні питання: «Культурний шок»: сутність та значення у засвоєнні «чужої» культури. Види міжкультурної комунікації. Вербальна комунікація.
Тема 2.3. Ознаки і причини неуспішної мовної комунікації	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Контрольні питання: Форми вербальної комунікації. Стилі вербальної комунікації. Контексти вербальної комунікації.
Тема 2.4. Мовна комунікація в етнокультурному аспекті	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Контрольні питання: Невербальна комунікація та її сутність. Кінесика як вид невербальної комунікації. Проксеміка як вид невербальної комунікації.

Інформаційні джерела

Основні

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація: підручн. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2013. 464 с.
2. Вязова Р. В. Філософські проблеми міжкультурної комунікації: навч. посібн. : ЗНУ, 2012. 97 с.
3. Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В. Психологія спілкування: навч. посібн. Харків : НФаУ, 2011. 132 с.
4. Косенко Ю. В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2011. 187 с.
5. Кручек В. А. Психолого-педагогічні основи міжособистісного спілкування: навч. посібн. Київ : ДАКККІМ, 2010. 273 с.
6. Левицький А. Е. Теорія міжкультурної комунікації: працюємо самостійно. Навч. посібн. Київ : Логос, 2011. 127 с.
7. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 288 с.
8. Осовська Г. В. Комунікації в менеджменті: Курс лекцій. Київ : «Кондор», 2010. 218 с.
9. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підр. для студ. напряму «Філологія» ВНЗ аспірантів, викл. Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2011. 350 с.

Додаткові

1. Азарова Ю. Мультикультуралізм і сучасні моделі міжкультурної комунікації. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Культурологія.* 2016. Вип. 17. С. 13–19. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoakl_2016_17_5/ (Дата звернення: 16. 08. 2024).
2. Алдошина М.В., Брусильцева Г.М. Крос-культурні комунікації в галузі туризму в умовах глобалізації. *Бізнес–Інформ.* 2014. № 3. С. 197 – 202.
3. Афоніна І. Ю. Стратегії комунікативної поведінки в професійно значущих ситуаціях міжкультурного спілкування. *Теоретичні і прикладні проблеми психології.* 2013. № 3. С. 25–30. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tipp_2013_3_6. (Дата звернення: 16. 08. 2024).
4. Бойко О. Т. Невербальні засоби спілкування у системі міжкультурної комунікації у системі міжкультурної комунікації. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер.: Філологічна.* 2012. Вип. 23. С. 14–

15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2012_23_7. (Дата звернення: 16. 08. 2024).
5. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : вид-во «Довіра», 2007. 205 с.
6. Гжешук В. Міжнародний менеджмент в національному стилі спілкування країн світу. *Молодь і ринок*. 2014. № 5. С. 128–134. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2014_5_30. (Дата звернення: 16. 08. 2024).
7. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : вид-во «Довіра», 2007. 205 с.
8. Махній М. М. Етнопсихологія і міжкультурна комунікація. Чернігів. : Видавець Лозовий В. М., 2015. 256 с.

Електронні ресурси

1. <https://kpd.edu.ua/biblioteka/%D0%9E/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8>
2. <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/5045/1/Degtyarova>.
3. <https://academia-pc.com.ua/product/217>
4. <http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk756619>.
5. https://document.kdu.edu.ua/metod/2021_3465
6. **Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання здобувачів вищої освіти.**
7. Положення про організацію освітнього процесу puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-procesu-1.pdf
8. Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти [polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf)
9. Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості [por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf)
10. **Політика щодо відвідування. відвідування занять є обов'язковим компонентом.**
11. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
12. **Політика щодо академічної доброчесності.** Здобувачі вищої освіти мають свідомо дотримуватись «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
13. В ПУЕТ діють:
14. Кодекс честі студента puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf
15. Положення про академічну доброчесність [polozh_akadem_dobrochesnist.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf)
16. Положення про запобігання академічного плагіату [polozhennya-pro-zapobigannya-akademichnogo-plagiatu.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-akademichnogo-plagiatu.pdf)
17. **Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**
18. Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти [polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf)
19. Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
20. Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти
21. <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>
22. інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>
23. **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**
24. Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій [polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf)
25. Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену
26. [polozh_pro-apel_pidscontr.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf)
27. уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції [Запобігання та виявлення корупції - ПУЕТ](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/zapobigannya-ta-viyavлення-korupcii-puet.pdf)
- 28.
29. **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**
30. Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>
31. Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
32. Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcivi/>
33. **Безпека освітнього середовища:**
34. Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediynosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1: відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2: відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентській олімпіаді, гуртку тощо	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни